

Rapport

Datum: 31 januari 2011

Rapportnummer: 2011/032

Klacht

Verzoeker klaagt erover dat de griffie van het gerechtshof Den Haag hem het arrest van 17 juli 2008 niet heeft toegestuurd met als gevolg dat hem de mogelijkheid tot het instellen van cassatie bij de Hoge Raad is ontnomen.

Verder klaagt verzoeker erover dat de griffie hem nadien verkeerd heeft voorgelicht over de datum waarop arrest zou worden gewezen waardoor hij de datum van het arrest niet eerder kon weten.

Beoordeling

Algemeen

I. Bevindingen

1. Op 23 februari 2005 is verzoeker door de rechtbank veroordeeld tot het betalen van een schadevergoeding ten bedrage van € 46.000 aan zijn voormalig werkgever. Omdat verzoeker het niet eens was met het vonnis heeft hij op 23 mei 2005 hoger beroep ingesteld bij het gerechtshof te Den Haag. Het gerechtshof heeft in hoger beroep hiervan de uitspraak van de rechtbank bekrachtigd.

2. Verzoeker heeft in februari 2009 het arrest ontvangen van het gerechtshof te Den Haag. Na ontvangst van het arrest wilde verzoeker cassatie instellen. Daarom heeft verzoeker een advocaat verzocht het cassatieverzoek in te dienen. Die advocaat liet hem weten dat cassatie niet meer mogelijk was omdat de cassatietermijn van drie maanden verlopen was.

3. Het gerechtshof stelt dat het arrest per post op 17 juli 2008 aan zowel verzoeker als zijn voormalig advocaat is verzonden.

De datum op het arrest is 17 juli 2008. Op het roljournaal van het gerechtshof staat aangegeven dat de uitspraak in februari 2009 zou zijn.

Verzoeker heeft, voorafgaand aan de ontvangst van het arrest in februari 2009, tweemaal telefonisch contact gehad met de griffie van het gerechtshof. Door medewerkers van de griffie is gezegd dat de uitspraak van het beroep in december 2008 en later in februari 2009 zou plaatsvinden.

4. Verzoeker is het er niet mee eens dat hem de mogelijkheid is ontnomen om cassatie in te stellen. Op 15 december 2009 heeft verzoeker hierover een klacht ingediend bij het gerechtshof te Den Haag. De klacht is bij brief van 2 februari 2010 door de president van het gerechtshof afgehandeld.

Verzoeker is het niet eens met de afhandeling van zijn klacht en vraagt de Nationale ombudsman op 7 maart 2010 een onderzoek in te stellen.

Visie verzoeker

1. In februari 2009 heeft verzoeker het arrest van het gerechtshof te Den Haag ontvangen. Verzoeker is eerder door de rechtbank veroordeeld tot het betalen van een schadevergoeding van € 46.000. Om die reden is er beslag op zijn inkomen gelegd. De advocaat die hem bijstond tijdens het indienen van het hoger beroep in 2005 heeft zich teruggetrokken vanwege het ontbreken van een vertrouwensbasis en betalingsproblemen met zijn cliënt.

2. Naar aanleiding van het ingediende hoger beroep van 23 mei 2005 heeft verzoeker op 15 oktober 2008 telefonisch contact gehad met de griffie van het gerechtshof. Hij heeft daar gevraagd hem aan te geven wanneer hij het arrest kon verwachten. Een medewerker van de griffie vertelde hem dat de zaak nog liep. In eerste instantie zou het arrest op 30 september 2008 worden bepaald. Tijdens het gesprek van 15 oktober 2008 vertelde de medewerker van de griffie dat het arrest was doorgeschoven naar 23 december 2008. Het gebeurt vaker dat een arrest doorgeschoven wordt naar een volgende rol omdat er bijvoorbeeld nog gegevens verzameld moeten worden. De beslissing om een zaak door te schuiven naar een volgende rol is aan de voorzitter, zo vertelde de medewerker van de griffie aan verzoeker.

3. Omdat hij niets meer gehoord had, nam verzoeker op 15 januari 2009 opnieuw telefonisch contact op met de griffie van het gerechtshof om nogmaals navraag te doen naar het arrest. Hij gaf aan dat hij geen advocaat meer had en dat het arrest naar hem zelf verzonden moest worden.

Ook de advocaat had het gerechtshof schriftelijk laten weten per 1 februari 2007 niet meer als procureur in deze zaak op te treden.

De medewerker van de griffie vertelde hem dat zij alleen met advocaten mogen spreken. Daarop gaf verzoeker aan dat hij op dat moment geen advocaat had. Hij had wel diverse advocaten gesproken en die vertelden hem dat hij op het arrest moest wachten. Ze wilden niet voor hem informeren. De medewerker van de griffie vertelde hem dat het arrest nogmaals was doorgeschoven. Nu naar de rol van 24 februari 2009.

4. Eind februari 2009 had verzoeker een intakegesprek met een nieuwe advocaat over deze kwestie. Deze advocaat had bij de tegenpartij geïnformeerd en te horen gekregen dat ook de tegenpartij nog niet in het bezit was van het arrest.

Op 2 maart 2009 liet de advocaat verzoeker weten dat er inmiddels een arrest was gewezen. Zij stuurde hem later, via de e-mail, het arrest. Dat was begin maart 2009.

5. Verzoeker wilde cassatie instellen bij de Hoge Raad omdat hij het niet eens was met het arrest. Zijn advocaat vertelde hem toen dat cassatie niet meer mogelijk was omdat de cassatietermijn van drie maanden inmiddels was verlopen.

Verzoeker heeft het arrest van het gerechtshof in februari 2009 ontvangen. Op het arrest stond dat de uitspraak op 17 juli 2008 is geweest.

Op het roljournaal van het gerechtshof staat dat het arrest op 24 februari 2009 is geweest.

6. Verzoeker is van mening dat hem de mogelijkheid op een eerlijke rechtsgang is ontnomen. Hij heeft het arrest in maart 2009 ontvangen, na diverse malen contact met de griffie te hebben opgenomen over de stand van zaken. Vervolgens heeft het gerechtshof toegegeven dat verzoeker verkeerd is voorgelicht door de griffie als gevolg van een wisseling van registratiesystemen. De uitspraak van de rechtbank waarin verzoeker is veroordeeld tot het betalen van het bedrag van € 46.000 is van zeer grote invloed op zijn leven. Daarom had hij hoger beroep ingesteld en wilde na de uitspraak van het gerechtshof cassatie instellen.

Reactie gerechtshof

1. Naar aanleiding van de door verzoeker ingediende klacht bij het bestuur van het gerechtshof op 19 december 2009 heeft verzoeker een reactie van de president van het gerechtshof ontvangen, gedateerd 2 maart 2010.

Kort samengevat liet de president weten dat in het registratiesysteem, dat destijds door het gerechtshof werd gebruikt, de arrestbepaling op 19 april 2007 stond bepaald. Op die datum is vervolgens bepaald dat het arrest op 25 september 2008 zou worden gewezen.

Daarna werd de zaak echter verwezen naar de rol van 25 april 2008 voor arrestbepaling.

2. Op 1 april 2008 heeft er bij de griffie van het gerechtshof een conversie plaatsgevonden naar een nieuw registratiesysteem. Na deze conversieslag was het arrest bepaald op 30 september 2009, terwijl al daadwerkelijk arrest was gewezen op 17 juli 2008.

Uit aantekeningen in het dossier blijkt dat het arrest op 17 juli 2008 naar verzoeker in persoon is verzonden, omdat de advocaat van verzoeker zich op 1 februari 2007 had onttrokken en er nog geen opvolger was.

Verder is de grosse van het arrest op dezelfde datum aan de voormalig advocaat verzonden. Deze advocaat heeft de ontvangst bevestigd.

3. Omdat volgens het nieuwe registratiesysteem nog geen arrestwijzing had plaatsgevonden, werd de zaak steeds opnieuw aangehouden totdat het gerechtshof ontdekte dat dit bericht achterhaald was. Om dit te corrigeren is de fictieve datum van

24 februari 2009 ingevoerd op de rol in het registratiesysteem.

De president van het Gerechtshof concludeert dat er een registratiefout is opgetreden door de conversie tussen het oude en nieuwe registratiesysteem. Daardoor is verzoeker op 15 oktober 2008 en 15 januari 2009 onjuist geïnformeerd door de griffie.

De president verklaarde de klacht van verzoeker in zoverre gegrond.

4. Echter, de president van het gerechtshof verklaarde de klacht betreffende het ontnemen van de mogelijkheid cassatie in te stellen door verzoeker desondanks kennelijk ongegrond.

De president van het gerechtshof liet weten dat vast staat dat het arrest op 17 juli 2008 naar verzoeker is verzonden. Vanaf die datum had verzoeker drie maanden de tijd om cassatie in te stellen. De stelling van verzoeker dat hij het arrest pas in februari 2009 heeft ontvangen verandert daar niets aan. De president gaf verder aan dat verzoeker hierover pas op 19 december 2009 had geklaagd.

5. De president gaf verder ook nog aan dat het gerechtshof geen enkele bevoegdheid had om, na het wijzen van het eindarrest en het verstrijken van de cassatietermijn, verzoeker alsnog de mogelijkheid te geven verder te procederen.

6. Verder liet de president van het gerechtshof in reactie op de specifiek gestelde vragen de Nationale ombudsman weten dat, in gevallen waarin de advocaat van een partij zich aan de zaak heeft onttrokken, het arrest aan de betreffende partij wordt toegestuurd.

In de zaak van verzoeker is het arrest op 17 juli 2008 aan verzoeker in persoon per gewone post toegestuurd. Het arrest is tevens toegestuurd aan zijn voormalig advocaat. Deze heeft dat ook bevestigd. De toezending van een arrest gebeurt per gewone post en zonder begeleidende brief.

II. Beoordeling

Ten aanzien van het niet toesturen van het arrest

7. Het beginsel van fair play houdt voor overheidsinstanties in dat zij burgers de mogelijkheid geven hun procedurele kansen te benutten. Dat houdt in dat de griffie van het gerechtshof er zorg voor draagt dat een procespartij een arrest tijdig ontvangt, zodat hij in staat is een rechtsmiddel aan te wenden.

8. Verzoeker klaagt erover dat de griffie van het gerechtshof Den Haag hem het arrest van 17 juli 2008 niet heeft toegestuurd met als gevolg dat hem de mogelijkheid tot het instellen van cassatie bij de Hoge Raad is ontnomen.

9. Uit het onderzoek is gebleken dat verzoeker wachtte op de uitspraak in het hoger beroep dat hij in mei 2005 had ingediend. Wanneer het vonnis van de rechtbank

gehandhaafd zou worden door het gerechtshof, was het de intentie van verzoeker cassatie in te stellen.

De termijn waarbinnen cassatie kan worden ingesteld is drie maanden nadat een arrest is uitgesproken (artikel 402, eerste lid, Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering). Toen verzoeker in maart 2009 uiteindelijk het arrest ontving, bleek dat de termijn voor het instellen van cassatie verstreken was.

10. De Nationale ombudsman is van oordeel dat juist bij zaken waarin de termijnen een grote rol spelen, tijdig doorsturen van groot belang is.

Het gerechtshof stelt dat het arrest op 17 juli 2008 aan verzoeker is gezonden.

Gebleken is dat verzoeker in oktober 2008 en januari 2009 contact heeft gehad met de griffie om na te vragen wat de stand van zaken was omdat verzoeker het arrest nog niet had ontvangen.

Hoewel uit de administratie van het gerechtshof blijkt dat het arrest op 17 juli 2008 naar verzoeker en zijn voormalige advocaat is verzonden, acht de Nationale ombudsman het in dit geval aannemelijk dat verzoeker het arrest niet heeft ontvangen in juli 2008. Hij heeft immers meerdere malen contact met de griffie en diverse advocaten gezocht over het ingediende hoger beroep en de uitkomst daarvan. Uiteindelijk heeft verzoeker via een advocaat in maart 2009 het arrest ontvangen.

11. In dit geval heeft de voorzitter van het gerechtshof aan de Nationale ombudsman laten weten dat het arrest naar verzoeker is verzonden per gewone post en niet aangetekend. Ook is het arrest toegezonden aan zijn voormalig advocaat. Deze advocaat had zich op 1 februari 2007 reeds onttrokken als advocaat. Het gerechtshof was hiervan op de hoogte en kon dus niet met zekerheid weten of deze advocaat verzoeker op de hoogte zou brengen van het arrest. In beide gevallen had de griffie geen begeleidende brief bijgevoegd.

Voor de toezending van arresten aan procespartijen die geen advocaat hebben kent de griffie geen bijzondere regeling. Daarom ziet de Nationale ombudsman aanleiding op dit punt een aanbeveling te doen.

12. Doordat het gerechtshof het arrest niet aangetekend heeft verzonden aan verzoeker, is door het gerechtshof niet met zekerheid vast te stellen dat het arrest inderdaad door verzoeker is ontvangen. Ook nadat verzoeker contact zocht met de griffie van het gerechtshof heeft het gerechtshof niet opgemerkt dat het arrest niet was ontvangen door verzoeker. De Nationale ombudsman gaat er daarom vanuit dat verzoeker het arrest niet in juli 2008 heeft ontvangen.

Door deze handelwijze van de griffie van het gerechtshof is verzoeker de mogelijkheid onthouden om zijn procedurele kansen te benutten. Daarmee heeft de griffie gehandeld in

strijd met het beginsel van fair play.

De onderzochte gedraging is niet behoorlijk.

Ten aanzien van het verkeerd informeren

13. Het vereiste van adequate organisatorische voorzieningen houdt in dat overheidsinstanties hun administratieve beheer en organisatorisch functioneren inrichten op een wijze die behoorlijke dienstverlening aan burgers verzekert.

Dit houdt onder meer in dat de informatie in de registratiesystemen waarmee wordt gewerkt up-to-date behoort te zijn.

14. Verzoeker klaagt erover dat de griffie van het gerechtshof Den Haag hem nadien verkeerd heeft voorgelicht over de datum waarop arrest zou worden gewezen waardoor hij de datum van het arrest niet eerder kon weten.

15. Uit onderzoek is gebleken dat medewerkers van de griffie van het gerechtshof verzoeker tweemaal onjuist hebben geïnformeerd over de bepaling van het arrest. Dit is gebeurd op basis van de gegevens in het registratiesysteem dat per 1 april 2008 in werking was getreden.

Het nieuwe systeem functioneerde niet goed met als gevolg dat verkeerde informatie werd verstrekt aan verzoeker. Later is bij de griffie van het gerechtshof gebleken dat de informatie in het systeem omtrent het arrest onjuist was omdat het arrest al op 17 juli 2008 was uitgesproken en is een fictieve datum voor arrestbepaling ingevoerd, namelijk 24 februari 2009.

16. De Nationale ombudsman is van oordeel dat de registratie- en informatiesystemen waarmee de overheid werkt juiste informatie behoren te bevatten. De griffie van het gerechtshof heeft door onjuiste en onvolledige registratie verzoeker niet juist geïnformeerd over de arrestbepaling. Het feit dat door een conversie tussen een oud en een nieuw registratiesysteem gegevens onjuist geregistreerd staan, behoort niet voor rekening en risico van de burger te komen. De burger mag verwachten dat juist bij een organisatie als het gerechtshof, waarbij termijnen een belangrijke rol spelen, de registratie van gegevens adequaat gebeurt zodat betrokkenen er vanuit kunnen gaan dat de informatie die wordt verstrekt, de juiste is.

Door geen waarborg te hebben voor een continue goed functioneren van de administratieve organisatie heeft de griffie van het gerechtshof in strijd met het vereiste van adequate en organisatorische voorzieningen gehandeld.

De onderzochte gedraging is niet behoorlijk.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van griffie van het gerechtshof uit Den Haag, is gegrond wat betreft

Het onvoldoende zorgdragen voor tijdige ontvangst door verzoeker van het arrest wegens strijd met het beginsel van fair play.

Het verkeerd informeren van verzoeker wegens strijd met het vereiste van adequate organisatorische voorzieningen.

AANBEVELING

De Nationale ombudsman doet het bestuur van het gerechtshof te Den Haag de aanbeveling te voorzien in een regeling waarbij burgers die op het moment van arrestbepaling niet meer worden bijgestaan door een advocaat de zekerheid hebben het arrest tijdig te ontvangen.

De Nationale ombudsman,

Onderzoek

Op 7 maart 2010 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift met een klacht over een gedraging van de griffie van het gerechtshof te Den Haag.

Naar deze gedraging, die wordt aangemerkt als een gedraging van het bestuur van het gerechtshof, werd een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd het bestuur van het gerechtshof verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben. Tevens werd betrokkenen een aantal specifieke vragen gesteld.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen aan betrokkenen toegezonden. Zowel verzoeker als het bestuur van het gerechtshof Den Haag deelden mee zich met de inhoud van het verslag te kunnen verenigen.

Informatieoverzicht

De bevindingen van het onderzoek zijn gebaseerd op de volgende informatie:

1. verzoekschrift van 11 maart 2010 aan de Nationale ombudsman;
2. klachtbrief verzoeker aan gerechtshof van 15 december 2009;

3. reactie op klachtbrief van president gerechtshof van 2 maart 2010;
4. arrest gerechtshof;
5. transcripten telefoongesprek tussen verzoeker en medewerkers griffie gerechtshof van 15 oktober 2008 en 15 januari 2009;
6. afschrift rol;
7. emailberichten tussen verzoeker en advocaat van februari en maart 2009;
8. reactie verzoeker op nadere vragen van Nationale ombudsman;
9. reactie van sectorvoorzitter van het gerechtshof op nadere vragen Nationale ombudsman;
10. e-mailbericht van verzoeker aan Nationale ombudsman van 26 september 2010;
11. reactie van voormalig advocaat verzoeker op vragen Nationale ombudsman.

Bevindingen

Zie onder Beoordeling.

Achtergrond